

Tilinpäätöksen lukemisesta talousjohtamiseen

Tuloslaskelma ja tase

Pasi Käkelä

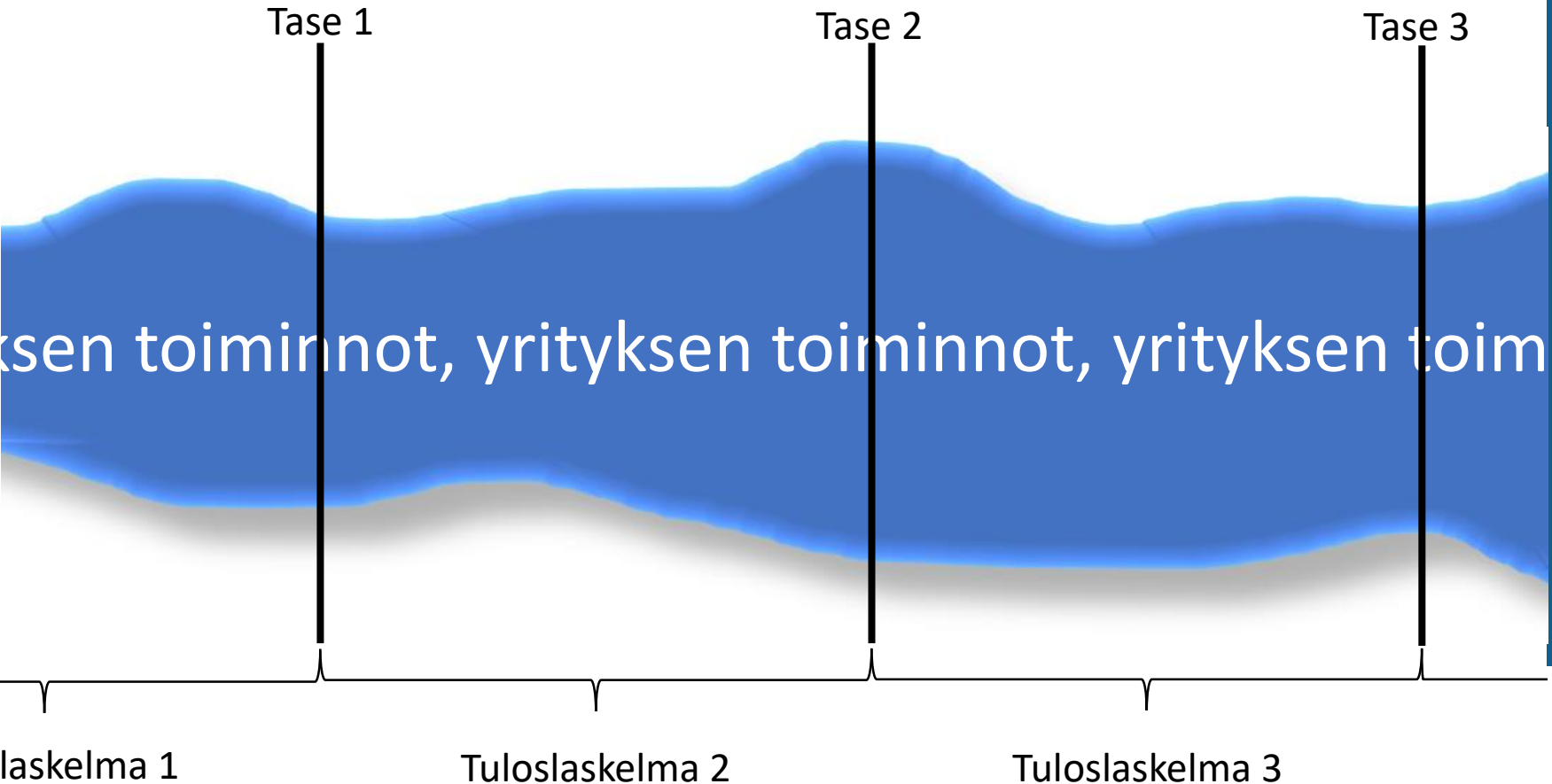
Johdantoa

- Miksi tilinpäätös tehdään?
- Tuloslaskelma
- Tase
- Kassavirtalaskelma
- Toimintakertomus

Tuloslaskelma ja tase

Tase kuvaa yrityksen tilaa tietyssä ajan hetkenä.

Tuloslaskelma kuvaa yrityksen tekemistä ja onnistumista tietyllä aikavälillä.

Tuloslaskelma

Miksi tehdään?

- **Verottajan näkökulma:** Selvittää tilikauden jakokelpoisen voiton
- **Omistajan ja rahoittajan näkökulma:** Antaa informaatiota yrityksen taloudellisesta suorituskyvystä tilikauden aikana

TULOSLASKELMA		31.12.2018	12 K
LIKEVAIHTO			
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen		5.704,0	
Liiketoiminnan muut tuotot		28,0	
Materiaalit ja palvelut		6,0	
Lineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana			
Varastojen muutos			
Ulkopuoliset palvelut		-2.400,0	
Henkilöstökulut		-6,0	
Palkat ja palkkiot		-65,0	
Henkilöstösivukulut			
Eläkekulut		-1.045,0	
Muut henkilösivukulut			
Poistot ja arvonalentumiset		-212,0	
Suunnitelman mukaiset poistot		-27,0	
Liiketoiminnan muut kulut			
LIKETOIMINNAN TULOS			
Rahoitustuotot ja -kulut		-284,0	
Korkokulut ja muut rahoituskulut		-1.111,0	
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		589,0	
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		-44,0	
TILIKAUDEN TULOS		545,0	
		545,0	

Liikevaihto

- Kirjanpitolain mukaan liikevaihto koostuu yrityksen varsinaiseen toimintaan kuuluvien tuotteiden tai palvelujen myyntituotoista
- Ei sisällä arvonlisäveroa ja muita välittömästi myynnin määrään perustuvia veroja
- Kuvaa yrityksen toiminnan laajuutta

TULOSLASKELMA

Liikevaihto
Liiketoiminnan muut tuotot
Materiaalit ja palvelut
Ostot tilikauden aikana
Varastojen muutos
Ulkopuoliset palvelut
Yhteensä
Bruttotulos
Liiketoiminnan muut kulut
Palkat ja palkkiot
Eläkekulut
Muut henkilösivukulut
Liiketoiminnan muut kulut
Yhteensä
Käyttökate
Poistot
Liiketoiminnan tulos
Rahoitustuotot
Rahoituskulut
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja
Tilinpäätössiirrot
Välittömät verot
Tilikauden tulos

Liiketoiminnan kulut

- Tilikauden aikana syntyneet kulut, jotka liittyvät tilikauden liikevaihdon hankintaan
- Ei sisällä poistoja

TULOSLASKELMA	
Liikevaihto	
Liiketoiminnan muut tuotot	
Materiaalit ja palvelut	
Ostot tilikauden aikana	
Varastojen muutos	
Ulkopuoliset palvelut	
Yhteensä	
Bruttotulos	
Liiketoiminnan muut kulut	
Palkat ja palkkiot	
Eläkekulut	
Muut henkilösivukulut	
Liiketoiminnan muut kulut	
Yhteensä	
Käyttökate	
Poistot	
Liiketoiminnan tulos	
Rahoitustuotot	
Rahoituskulut	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	
Tilinpäätössiirrot	
Välittömät verot	
Tilikauden tulos	

Käyttökate

- Ei ole virallisen tuloslaskelman rivi, mutta yleisesti käytetty
- Kertoo liiketoiminnan tuloksen ennen poistoja ja veroja
- Kulurakenteen eroista johtuen Käyttökate-% -tunnusluvun vertailtavuus eri yritysten välillä on heikohkoa

TULOSLASKELMA	
Liikevaihto	
Liiketoiminnan muut tuotot	
Materiaalit ja palvelut	
Ostot tilikauden aikana	
Varastojen muutos	
Ulkopuoliset palvelut	
Yhteensä	
<hr/>	
Bruttotulos	
<hr/>	
Liiketoiminnan muut kulut	
Palkat ja palkkiot	
Eläkekulut	
Muut henkilösivukulut	
Liiketoiminnan muut kulut	
Yhteensä	
Käyttökate	
<hr/>	
Poistot	
<hr/>	
Liiketoiminnan tulos	
<hr/>	
Rahoitustuotot	
Rahoituskulut	
<hr/>	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	
<hr/>	
Tilinpäätössiirrot	
Välittömät verot	
<hr/>	
Tilikauden tulos	

Poistot

- Menot, joista on odotettavissa tuloa seuraavina vuosina, pitää jaksottaa poistoiksi
- Perustuvat käyttöomaisuuden hankintamenoon ja omaisuuden taloudelliseen käyttöikään

TULOSLASKELMA

Liikevaihto

Liiketoiminnan muut tuotot
Materiaalit ja palvelut
Ostot tilikauden aikana
Varastojen muutos
Ulkopuoliset palvelut
Yhteensä

Bruttotulos

Liiketoiminnan muut kulut
Palkat ja palkkiot
Eläkekulut
Muut henkilösivukulut
Liiketoiminnan muut kulut
Yhteensä

Käyttökate

Poistot

Liiketoiminnan tulos

Rahoitustuotot
Rahoituskulut

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tilinpäätössiirrot
Välittömät verot

Tilikauden tulos

Liiketoiminnan tulos

- Muita nimityksiä: liikevoitto, EBIT (Earning before interests and taxes)
- Mittaa liiketoiminnan operatiivista kannattavuutta
- Liikevoitto-% soveltuu yksittäisen yrityksen kehityksen seuraamiseen, toimialan sisäiseen vertailuun ja jopa eri toimialojenkin väliseen vertailuun

TULOSLASKELMA	
Liikevaihto	
Liiketoiminnan muut tuotot	
Materiaalit ja palvelut	
Ostot tilikauden aikana	
Varastojen muutos	
Ulkopuoliset palvelut	
Yhteensä	
Bruttotulos	
Liiketoiminnan muut kulut	
Palkat ja palkkiot	
Eläkekulut	
Muut henkilösivukulut	
Liiketoiminnan muut kulut	
Yhteensä	
Käyttökate	
Poistot	
Liiketoiminnan tulos	
Rahoitustuotot	
Rahoituskulut	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	
Tilinpäätössiirrot	
Välittömät verot	
Tilikauden tulos	

Rahoitustuotot ja - kulut

- Sisältää korkotuotot ja –kulut sekä muut rahoitustuotot ja –kulut
- Ei sisällä lainan nostoja eikä lyhennyksiä vaan ne kirjataan taseeseen.

TULOSLASKELMA

Liikevaihto

Liiketoiminnan muut tuotot
Materiaalit ja palvelut
Ostot tilikauden aikana
Varastojen muutos
Ulkopuoliset palvelut
Yhteensä

Bruttotulos

Liiketoiminnan muut kulut
Palkat ja palkkiot
Eläkekulut
Muut henkilösivukulut
Liiketoiminnan muut kulut
Yhteensä

Käyttökate

Poistot

Liiketoiminnan tulos

Rahoitustuotot
Rahoituskulut

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tilinpäätössiirrot
Välittömät verot

Tilikauden tulos

Välittömät verot

- Tilikauden tuloksesta aiheutuneet verot
- Osakeyhtiöllä tällä hetkellä 20 % yrityksen verotettavasta tuloksesta

TULOSLASKELMA

Liikevaihto
Liiketoiminnan muut tuotot
Materiaalit ja palvelut
Ostot tilikauden aikana
Varastojen muutos
Ulkopuoliset palvelut
Yhteensä
Bruttotulos
Liiketoiminnan muut kulut
Palkat ja palkkiot
Eläkekulut
Muut henkilösivukulut
Liiketoiminnan muut kulut
Yhteensä
Käyttökate
Poistot
Liiketoiminnan tulos
Rahoitustuotot
Rahoituskulut
Tulos ennen satunnaisia eriä
Satunnaiset erät
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja
Tilinpäätössiirrot
Välittömät verot
Tilikauden tulos

Välittömät verot

- Tilikauden tuloksesta aiheutuneet verot
- Osakeyhtiöllä tällä hetkellä 20 % yrityksen verotettavasta tuloksesta
- Kiinteistövero, polttoainevero, sähkövero, alkoholivero ja muut vastaavat verot kuuluvat liiketoiminnan muihin kuluihin

TULOSLASKELMA

Liikevaihto
Liiketoiminnan muut tuotot
Materiaalit ja palvelut
Ostot tilikauden aikana
Varastojen muutos
Ulkopuoliset palvelut
Yhteensä
Bruttotulos
Liiketoiminnan muut kulut
Palkat ja palkkiot
Eläkekulut
Muut henkilösivukulut
Liiketoiminnan muut kulut
Yhteensä
Käyttökate
Poistot
Liiketoiminnan tulos
Rahoitustuotot
Rahoituskulut
Tulos ennen satunnaisia eriä
Satunnaiset erät
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja
Tilinpäätössiirrot
Välittömät verot
Tilikauden tulos

Tilikauden tulos

- Kuvaa yrityksen jakokelpoista tilikauden tulosta yrityksen omistajien näkökulmasta

TULOSLASKELMA	
Liikevaihto	
Liiketoiminnan muut tuotot	
Materiaalit ja palvelut	
Ostot tilikauden aikana	
Varastojen muutos	
Ulkopuoliset palvelut	
Yhteensä	
Bruttotulos	
Liiketoiminnan muut kulut	
Palkat ja palkkiot	
Eläkekulut	
Muut henkilösivukulut	
Liiketoiminnan muut kulut	
Yhteensä	
Käyttökate	
Poistot	
Liiketoiminnan tulos	
Rahoitustuotot	
Rahoituskulut	
Tulos ennen satunnaisia eriä	
Satunnaiset erät	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	
Tilinpäätössiirrot	
Välittömät verot	
Tilikauden tulos	

Tase

- Tase jakautuu kahteen yhtäsuureen osaan: Vastaava- ja Vastattavaa-puoliin
- Vastaavaa-puolella näkyy yrityksen omaisuus
- Vastattavaa-puolella näkyy, miten yritystoiminta on rahoitettu

VASTAAVAA
Pysyvät vastaavat
Aineettomat hyödykkeet
Aineelliset hyödykkeet
Sijoitukset
Yhteensä
Vaihtuvat vastaavat
Vaihto-omaisuus
Rahoitusomaisuus
Yhteensä
Vastaavaa yhteensä
VASTATTAVAA
Oma pääoma
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma
Rahastot
Edellisten tilikausien tulos
Tilikauden tulos
Yhteensä
Vieras pääoma
Pitkäaikainen vieras pääoma
Lyhytaikainen vieras pääoma
Yhteensä
Vastattavaa yhteensä

Aineettomat hyödykkeet

- Sisältää perustamis- ja tutkimusmenoja, kehittämismenoja, liikearvoa sekä muita aineettomia hyödykkeitä
- Aineettomiin hyödykkeisiin voidaan aktivoida vain menoja, joista todennäköisesti kertyy niitä vastaava tulo

VASTAAVAA
Pysyvät vastaavat
Aineettomat hyödykkeet
Aineelliset hyödykkeet
Sijoitukset
Yhteensä
<hr/>
Vaihtuvat vastaavat
Vaihto-omaisuus
Rahoitusomaisuus
Yhteensä
<hr/>
Vastaavaa yhteensä
<hr/>
VASTATTAVAA
Oma pääoma
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma
Rahastot
Edellisten tilikausien tulos
Tilikauden tulos
Yhteensä
<hr/>
Vieras pääoma
Pitkäaikainen vieras pääoma
Lyhytaikainen vieras pääoma
Yhteensä
<hr/>
Vastattavaa yhteensä

Aineelliset hyödykkeet

- Sisältää maa- ja vesialueita, rakennuksia, koneita ja kalustoa sekä muita aineellisia hyödykkeitä
- Aineelliset hyödykkeet voidaan arvostaa taseessa pääsääntöisesti hankintahintaan, joista on vähennetty poistot, tai käypään arvoon, mikäli se on pienempi kuin hankintahintaan perustuva arvo
- Leasing-vastuut eivät yleensä sisälly tähän ryhmään

VASTAAVAA	
Pysyvät vastaavat	
Aineettomat hyödykkeet	
Aineelliset hyödykkeet	
Sijoitukset	
Yhteensä	
<hr/>	
Vaihtuvat vastaavat	
Vaihto-omaisuus	
Rahoitusomaisuus	
Yhteensä	
Vastaavaa yhteensä	
<hr/>	
VASTATTAVAA	
Oma pääoma	
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma	
Rahastot	
Edellisten tilikausien tulos	
Tilikauden tulos	
Yhteensä	
<hr/>	
Vieras pääoma	
Pitkäaikainen vieras pääoma	
Lyhytaikainen vieras pääoma	
Yhteensä	
Vastattavaa yhteensä	

Sijoitukset

- Sisältää pitkäaikaiset sijoitukset ja saamiset, jotka tulee arvostaa hankintahintaan tai käypään arvoon, mikäli se on pienempi kuin hankintahinta
- Tänne kirjataan esimerkiksi tytäryhtiöiden osakkeet

VASTAAVAA
Pysyvät vastaavat
Aineettomat hyödykkeet
Aineelliset hyödykkeet
Sijoitukset
Yhteensä
<hr/>
Vaihtuvat vastaavat
Vaihto-omaisuus
Rahoitusomaisuus
Yhteensä
Vastaavaa yhteensä
<hr/>
VASTATTAVAA
Oma pääoma
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma
Rahastot
Edellisten tilikausien tulos
Tilikauden tulos
Yhteensä
<hr/>
Vieras pääoma
Pitkäaikainen vieras pääoma
Lyhytaikainen vieras pääoma
Yhteensä
Vastattavaa yhteensä

Vaihto-omaisuus

- Sisältää tuotteiden valmistukseen tarvittavat aineet ja tarvikkeet sekä keskeneräiset ja valmiit tuotteet

VASTAAVAA
Pysyvät vastaavat
Aineettomat hyödykkeet
Aineelliset hyödykkeet
Sijoitukset
Yhteensä
<hr/>
Vaihtuvat vastaavat
Vaihto-omaisuus
Rahoitusomaisuus
Yhteensä
<hr/>
Vastaavaa yhteensä
<hr/>
VASTATTAVAA
Oma pääoma
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma
Rahastot
Edellisten tilikausien tulos
Tilikauden tulos
Yhteensä
<hr/>
Vieras pääoma
Pitkäaikainen vieras pääoma
Lyhytaikainen vieras pääoma
Yhteensä
<hr/>
Vastattavaa yhteensä

Rahoitusomaisuus

- Lyhyt- ja pitkäaikaiset saamiset:
 - Myyntisaamiset
 - Siirtosaamiset
 - Muut saamiset
- Likividit varat (pankkitili ja kassa) sekä lyhytaikaiset sijoitukset

VASTAAVAA
Pysyvät vastaavat
Aineettomat hyödykkeet
Aineelliset hyödykkeet
Sijoitukset
Yhteensä
Vaihtuvat vastaavat
Vaihto-omaisuus
Rahoitusomaisuus
Yhteensä
Vastaavaa yhteensä
VASTATTAVAA
Oma pääoma
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma
Rahastot
Edellisten tilikausien tulos
Tilikauden tulos
Yhteensä
Vieras pääoma
Pitkäaikainen vieras pääoma
Lyhytaikainen vieras pääoma
Yhteensä
Vastattavaa yhteensä

Oma pääoma

- Kuvaa omistajien osuutta yrityksen rahoittamisesta
- Sisältää omistajien yritykseen sijoittaman pääoman ja kertyneet voittovarot
- Ulos maksetut osingot pienentävät oman pääoman määrää

VASTAAVAA	
Pysyvät vastaavat	
	Aineettomat hyödykkeet
	Aineelliset hyödykkeet
	Sijoitukset
	Yhteensä
<hr/>	
Vaihtuvat vastaavat	
	Vaihto-omaisuus
	Rahoitusomaisuus
	Yhteensä
	Vastaavaa yhteensä
<hr/>	
VASTATTAVAA	
Oma pääoma	
	Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma
	Rahastot
	Edellisten tilikausien tulos
	Tilikauden tulos
	Yhteensä
<hr/>	
Vieras pääoma	
	Pitkäaikainen vieras pääoma
	Lyhytaikainen vieras pääoma
	Yhteensä
	Vastattavaa yhteensä

Vieras pääoma

- Sisältää pakolliset varaukset sekä pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset ja korottomat velat
- Pitkäaikaiseksi velaksi katsotaan velka, joka erääntyy maksettavaksi yhtä vuotta pidemmän ajan kuluttua

VASTAAVAA	
Pysyvät vastaavat	
Aineettomat hyödykkeet	
Aineelliset hyödykkeet	
Sijoitukset	
Yhteensä	
<hr/>	
Vaihtuvat vastaavat	
Vaihto-omaisuus	
Rahoitusomaisuus	
Yhteensä	
<hr/>	
Vastaavaa yhteensä	
<hr/>	
VASTATTAVAA	
Oma pääoma	
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma	
Rahastot	
Edellisten tilikausien tulos	
Tilikauden tulos	
Yhteensä	
<hr/>	
Vieras pääoma	
Pitkäaikainen vieras pääoma	
Lyhytaikainen vieras pääoma	
Yhteensä	
<hr/>	
Vastattavaa yhteensä	
<hr/>	